

Κ.Υ.Π. / Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ – ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Της 28ης Ιουλίου 1974.

ΚΥΠ/Α' ΚΛΑΔΟΣ
0-222440

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
α.α.α. (18)

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ - ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Περίόδου από 272000 - 280800/7/74

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1.- Χερσαίαι Δυνάμεις

α.- Περιοχή 'Ανατολικής Θράκης

(1) 4η ΜΠ (Περιοχή ΚΕΣΑΝΗΣ)

- (α) Παραμένουν εϊσέτι εϊς περιοχήν ΟΡΤΑΚΙΟΙ τά ύπεστάν-
τα βλάβην 3-8 άρματα.
- (β) 'Η Μεραρχία άναμένει εϊδη ίματισμοϋ, προφανώς εϊδ
τούς έπιστρατευομένους καί ήτήσατο τήν χορήγησιν
Μηχανών άρμάτων.
- (γ) 'Αφίχθησαν εϊς Μεραρχίαν 30 ΤΖΙΠ καί 2 ULU 54.
- (δ) Τά Τ. Μηχανικοϋ τής Μεραρχίας συνεπληρώθη εϊς τά
100% τής δυνάμεός του.
- (ε) 'Εχορηγήθησαν εϊς Μεραρχίαν 225 κλίναι καί 5000
Βεριναί στολάι.
- (ζ) Διμοίρια ΔΒ τοϋ 2ου ΣΣ εϋρίσκεται εϊς ΟΡΧΑΝΙΓΕ
(έπί τής όδοϋ ΚΕΣΑΝΗ - ΑΙΝΟΣ). (Α/2)

Σ'Υ'Δ'Λ'Ι'Ο'Υ

- α. 'Επιβεβαίωσις τής πληροφορίας περί χορηγήσεως 30
όχημάτων ΤΖΙΠ εϊς Μεραρχίαν.
 - β. 'Εκτιμάται ότι ή 4η ΜΠ συμπληροϋται εϊς τά 100% τής
έμπολέμου συνθέσεός της (Μερική έπιστράτευσις).
- (2) 2ον ΣΣ ('Επί 'Αξονος ΡΑΙΑΔΕΣΤΟΣ - ΚΕΣΑΝΗ - Γέφυρα ΚΗΠΩΝ)
- (α) 'Ο Δ/ντής άνεφοδισμοϋ τής 1ης Στρατιός έπεσκεψθη
τήν 27/7/74, τήν Καλλιπόλιν προς έπιθεώρησιν τών
ύγρων καυσίμων καί πυρ/κων.

.. // ..

- (β) Τήν 2716202/7/74 οί Α/ταί 1ης Στρατιᾶς καί 4ης ΜΠ μετέβησαν εἰς Στρατηγεῖον 2ου ΣΣ.
- (γ) Εἰς προωθημένον Στρατηγεῖον τοῦ ΣΣ ἀπεστάλησαν 33 ὀπλῖται διὰ τῶ Στρατηγεῖον. (Α/2)
- (3) Πληροφορικὴ Δραστηριότης
- (α) Τήν 271530/7/74 παρατηρήθη πτήσις Α/θ κατά μήκος τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου καί Αὐτικῶς τούτου. (Α/2)
- (β) Ἀπὸ 270600 ἕως 272100/7/74 τρεῖς (3) Α/θ ΕΠΑΡ ἐξετέλεσαν ἀναγνωριστικὰς πτήσεις κατά μήκος τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου, εἰς χαμηλὸν ὕψος καί ἰδίᾳ εἰς περιοχὰς ΔΙΑΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ - ΠΥΘΙΟΥ. (Β/3)
- (γ) Παρατηρήθη ἔντονος ἀναγνωριστικὴ δραστηριότης Ἀξ/κῶν εἰς περιοχὰς ΝΤΟΙΡΑΝ (MF 6793) καί ΣΑΛΣΛΙ ΜΟΥΣΕΛΙΝ (MF 8986). (Β/3)
- (4) Θη ΜΠ (Ἐπί Ἀξωνος ΡΑΙΑΔΕΣΤΟΣ - ΚΕΣΑΝΗ - Γέφυρα ΚΗΠΩΝ)
- Ἀπεστάλησαν ὑπὸ 1ης Στρατιᾶς εἰς Θην ΜΠ δέκα (10) κινητῆρες ἐρπυστριοφόρων ὀχημάτων καί ὀμάς Τεχνικῶν. (Α/2)
- (5) Ἐπιστράτευσις
- Εἰς Μονάδα, ἄγνωστου ταυτότητος, ἀπεστάλησαν 4700 κλινοσκεπάσματα, 2000 ζακέται (JACKET), 3000 φορηταί σκηναί, 12000 κάλτσες, 5000 ὑποδήματα, 3000 κρεβάτια ἐκστρατείας. (Α/2)
- Σ χ ὄ λ ι ο υ
- Ἐκτιμᾶται ὅτι τὰ ὡς ἔνω ὑλικά ἀπεστάλησαν εἰς τήν 4ην ΜΠ

β.- Κύπρος

- (1) Θομεῖς ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ - ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

- (α) Τήν 271900/7/74 προσεβλήθη τῶ ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΝΤΗ διὰ πυρῶν ὀλμων καί ὀρμάτων. (Α/2)
- (β) Τὰ χωρῖα Ἀγιος ΕΡΜΟΛΑΟΣ καί ΣΥΣΚΛΗΠΟΣ, ἐξ ὧν οἱ Τοῦρκοι ἀνεχώρησαν τήν μεσημβρίαν τῆς 27/7/74, προσεβλήθησαν διὰ πυρῶν ὀλμων τήν 271945/7/74.

.. // ..

- 3 -

Τήν αὐτήν ὥραν πρῶσεβλήθη διὰ πυρῶν ὄλων τῶ ὕψωμα
ΑΣΠΡΟΣ. Τήν 280710/7/74 τὰ χωρία ἉΓΙΟΣ ΕΡΜΟΛΑΟΣ
καὶ ΣΥΣΚΛΗΤΟΣ κατέχονται ἤδη ὑπὸ ἡμετέρων τμημάτων.

- (γ) Τὰς ἀπαγευματινὰς ὥρας τῆς 27/7/74 εἰς τοῦρκαι :
κατέλαβον τὴν διὰβασιν τοῦ ἉΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ.
- (δ) Τήν 271430/7/74 ἐτοποθετήθη Τουρκικὴ σημαία εἰς
βέσιν ΒΔ τοῦ χωρίου ΚΟΥΤΣΟΒΕΝΤΗΣ καὶ εἰς τὴν
μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων δυνάμεων νεκρὰν ξώνην.
Ἀκολουθῶς Μονὰς, ἀγνώστου κλίμακτου, ἀνεπτύχθη
ἐπιθετικῶς ΒΔ καὶ Β τῆς θέσεως ταύτης.

Ἡ Δ. Ἐ. Λ. Ἐ. Ὑ.

Τὸ ΓΕΕΘ διειτύωσε διαμαρτυρίαν πρὸς Εἰρηνευτικὴν Δύναμιν
διὰ τὰς ὡς ἔνω παραβιάσεις τῶν Τουρκῶν.

(2) Πληροφοριακὴ Δραστηριότης

- (α) Ἡ Τ/Κ Διοίκησις Ἀμμοχώστου διεβίβασε πληροφορίας
μάχης εἰς Λευκωσίαν.
- (β) Ἡ Τ/Κ Διοίκησις ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ ἀνέφερεν εἰς Λευκωσίαν,
ὅτι τήν 271005/7/74 παρατηρήθησαν λάμψεις εἰς
θαλασσίαν περιοχὴν Νοτίως ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ καὶ ἐπὶ 2400
ἕως 0040Ω εἰς περιοχὴν ΚΑΝΤΑΡΑΣ.
- (γ) Ἡ Διοίκησις ΤΣΙΑΤΟΥΣ ἀνέφερεν εἰς Λευκωσίαν ὅτι τὸ
ἠθικόν τῶν κατοίκων τῶν Τ/Κ χωρίων ὅτινα ἐλέγχονται
ὑπὸ τῶν Ε/Κ κατέρρευσεν.

2.- Ἀεροπορικαὶ Δυνάμεις

α.- Περιοχὴ Ἀνατολικῆς Θράκης

Συνέχισις ἀναγνωριστικῶν πτήσεων κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ
Ἐβρου ἐντὸς Τουρκικοῦ ἐδάφους.

β.- Κύπρος

- (1) Ὑπὸ ΓΕΕΘ παρεσχέθησαν διευκολύνσεις πρὸς Τ/Κ διὰ μετα-
φορὰν τραυματιῶν ὑπὸ ἐλικοπτέρων.
- (2) Ἡ Ε/Φ διειμαρτυρήθη διὰ τὴν πτήσιν στρατιωτικοῦ Α/Φ,
ἀγνώστου ἐθνικότητος ὑπερῶν ἀεροδρόμου ΤΥΜΒΟΥ.

.. // ..

ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Κύπρος

α.- Έσωτερική Κατάσταση

(1) Έγνώσθη ότι την 27/7/74 ὁ ἐν Κύπρῳ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Βρεταννίας ἀνέφερεν εἰς τὸν Πρόεδρον Κληρίδην, ὅτι ὁ Τοῦρκος Στρατηγός, ἀνησυχῶν διὰ τὴν τύχην τῶν Τ/Κ, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται συγκεντρωμένοι ὑπὸ ἐπιτήρησιν εἰς Λάρνακκα καὶ Λεμεσόν, ζητεῖ ὅπως οὗτοι ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς ἐστίας των.

Ὁ Κληρίδης ἀπήντησεν ὅτι εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐξετάσῃ τὸ θέμα προκειμένου περὶ τῶν ἀμάχων μόνον Τ/Κ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι :

- (α) θὰ δυνηθῆ νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν 28/7/74 τὴν πόλιν Κυρηνείας καὶ τὰ κατεχόμενα ὑπὸ τῶν Τούρκων χωρία, ἵνα ἐξετάσῃ τὰς συνθήκας ὑφ' ἧς διαβιοῦν οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες.
- (β) θὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι οἱ Ἕλληνες τῆς Κυρηνείας, οἱ ἀποκλεισθέντες εἰς τὸ χωρίον Μπελλαπαῖς.
- (γ) θὰ ἐξασφαλισθῆ τακτικὴ καὶ ἀνεμπόδιστος διασχέτευσις ἀναγκαίων ἐφοδίων καὶ τροφίμων εἰς τοὺς Ἕλληνας τοῦ κατεχομένου τμήματος τῆς ἐπαρχίας Κυρηνείας. (B/2)

(2) Κατὰ τὰς ἡμερομηνίας 23, 24, 25 καὶ 26/7/74 ὑπὸ τοῦ ΓΕΕΘ παρεσχέθησαν διευκολύνσεις πρὸς τοὺς Τ/Κ, ἵνα μεταφέρουν τραυματίας καὶ ἐπικεφθεῖν Τ/Κ χωρία καταληφθέντα ὑπὸ Ε/Κ.

Επίσης παρεσχέθη βοήθεια διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ζημιῶν εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν σύστημα καὶ τὴν παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὸν Τ/Κ τομέα Λευκωσίας, κατόπιν αἰτήσεως διαβιβασθείσης ἠκόσμου γραφείου τοῦ Ντεκτῆς.

Ἐξ ἄλλου ἐδόθη ὑπόσχεσις μελέτης τοῦ θέματος ἐπισκέψεως διαφόρων χωρίων ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῆς Τ/Κ ἡγεσίας ἐπ' ἀμοιβαιότητι καὶ ἐφ' ὅσον οἱ Τοῦρκοι ἀποδεχθοῦν καὶ τηρήσουν τὴν συμφωνίαν περὶ καταπαύσεως τοῦ πυρός. (B/2)

(3) Τὴν 27/7/74 ὁ Πρόεδρος Κληρίδης εἰς συνομιλίαν του μετὰ

.. // ..

- 5 -

του Έλληνας εν Κύπρω Έπιτετραμμένου ανέφερον ότι, υπό τας συνθήκας αιτίνας κρατούν την στιγμήν ταύτην εις τή έσωτερικόν μέτωπον των Ε/Κ, δέον να αποφεύγηται οτιδήποτε θα ήτο δυνατόν να έωση άφορμήν εις εκέσιν ότι ο Αρχιεπίσκοπος θα επανέλθη συντόμως εις Κύπρον. (B/2)

β.- Τουρκικά Ένέργειαι

- (1) Πληροφορμαι τής 27/7/74 ανέφερον ότι ή Τουρκία υποβάλλει σχέδιον εν Γενεύη συμφώνως προς τή άποϊον οι Τ/Κ θα υπάγονται εις τόν Αντιπρόεδρον καί οι Ε/Κ εις τόν Πρόεδρον. (B/3)
- (2) Τήν 27/7/74 ο Τουρκός Πρωθυπουργός Έτζεβίτ έδήλωσεν ότι ή Τουρκία δέν δύναται να δεχθῆ όπως τή μέτρα καταπάσεως του πυρός κριθούν ανεξαρτήτως των άποτελεσματικων μέτρων άσφαλείας εν Κύπρω, ικανοποιούντων την Τουρκίαν. (B/2)
- (3) Τήν 27/7/74 τή Κομμα Δικαιοσύνης εξέφωκεν άνακοίνωσιν εις ήν υποστηρίζει ότι πρέπει να εξερευνηθῆ νυν νέα λύσις του Κυπριακού εν όψει τής δημιουργηθείσης διά Βυσιων νέας καταστάσεως καί ότι ή έπιστροφή εις τήσ συμφωνίας του 1960 καί άμοσπονδopoίησις τής νήσου δέν άποτελούν άσφαλή λύσιν. (B/2)

Σ υ λ λ ο υ

Η δημιουργηθείσα νέα κατάστασις εν Κύπρω καί ή παρουσία δυνάμεων τής Τουρκίας εις αυτήν άποτελεϊ ισχυρόν διαπραγματευτικόν όπλον εις χεϊρας τής Τουρκικῆς πλευράς εις τήσ διεξαγομένης εν Γενεύη συνομιλίας. Τό γεγονός τουτο έκμεταλλευομένη ή Τουρκική πλευρά θα επιδιώξη την ικανοποίησιν των σκοπων της προς έπιβολήν του άμοσπονδιακού συστήματος εν Κύπρω.

γ.- Θέσις Ξένων Χωρων

(1) ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ

Τήν 27/7/74 ο Βρετανός Υπατος Αρμοστής εν Κύπρω ανέφερον εις τόν Πρόεδρον κληρίδην, ότι, ως πιστεύει, οι Τουρκοί νυν έχουν την δυνατότητα να καταλάβουν ολόκληρον

.. // ..

- 6 -

τήν Κύπρον ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ προσέθε-
σεν ὅτι ὁ ἐν Κύπρῳ Στρατηγὸς τῶν Τουρκικῶν Δυνάμεων
εἶχεν ἀποφασίσει τὴν προέλασιν τούτων πρὸς Δυσμάς, ἵνα
περικλείσῃ τὴν ἠρροσειρὰν τοῦ Πενταδακτύλου καὶ πρὸς
Ἀνατολάς, ἵνα ἐνοποιήσῃ τὸν θύλακα Λευκωσίας Ἀγύρτας
μετὰ τοῦ θύλακος Τσάτους.

Εἰς τὴν ἐνέργειάν του ταύτην, προσέθεσεν ὁ Βρεταννὸς
Διπλωμάτης, ὁ Τούρκος Στρατηγὸς δὲν προέβη, διότι
"ἤμποδίσθη".

Καταλήγων ἐξέφρασε τὴν ἀπόψιν ὅτι τώρα πλέον αἱ μόναι
δυναταὶ λύσεις τοῦ Κυπριακοῦ εἶναι ἡ διπλῆ ἔνωσις καὶ
ἡ ἄμοσπονδία. (B/2)

Σ υ ῥ ῶ λ ι ο υ

Ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ διοχέτευσις τῆς πληροφορίας περὶ προε-
λάσεως τῶν Τούρκων εἶναι σκόπιμος καὶ ἐγένετο πρὸς ἐκβια-
σμέν τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, ἵνα ἐπιδείξῃ διαλλακτικέ-
τητα.

Ἡ Βρεταννικὴ διπλωματία, συνεχίζουσα τὴν ὑπολογὸν πολι-
τικὴν τῆς εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς, προσπαθεῖ
νὰ ἐπιβάλῃ ἄμοσπονδιακὴν λύσιν τοῦ Κυπριακοῦ, παρουσιάζ-
ουσα ταύτην ὡς προτιμωτέραν μεταξὺ τῶν ἀναφερθεῖσῶν,
κακαλλήλως δὲ ἀφήνεται νὰ ἐννοηθῇ ἡ μεσολαβητικὴ προ-
σπάθεια τοῦ Βρεταννικοῦ πρεσβυτεῖος πρὸς ἀποτροπὴν ἐπε-
κτατικῆς ἐνεργείας τῆς Τουρκίας.

(2) ΚΑΝΑΔΑΣ

Τὴν 28/7/74 παρεσχέθησαν αἱ ἀκόλουθοι πληροφορίες ἐν
σχέσει πρὸς τὴν θέσιν τοῦ Καναδοῦ ἐναντι τοῦ Κυπριακοῦ
καὶ τῆς Ἑλλάδος :

(α) Τὴν 21/7/74 ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τοῦ Καναδοῦ
Σάρπ, εἰς συνέντευξίν του μετὰ συνεργάτου τῆς ραδιο-
φωνίας τοῦ Τορόντο (CFRB), ὑπεστήριξεν ὅτι :

1. πρὸς λύσεις διαχωρισμοῦ τῆς νήσου εἰς δύο περιο-
χὰς δὲν φαίνεται δυνατὴ λόγω τῆς διασπορᾶς τῶν
Τ/Κ εἰς ὁλόκληρον τὴν Νῆσον καὶ τοῦ μικροῦ πο-
σοτοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἀποτῶν ἀντιπροσωπεύουον οὗτοι.

- 7 -

2 Ἡ ἐπίλυσις τοῦ Κυπριακοῦ συνίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων συνυπάρξεως τῶν ἐκπροσώπων τῶν δύο Κοινοτήτων ἐντός ἐνός συστήματος ποῦ νὰ ἰσορροπῶν πρὸς τὴν ἀμοσπονδιακὴν ταυτοῦτον καὶ οὐχὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτῶν εἰς δύο περιοχάς.
(B/2)

(β) Ὁ Καναδὸς τύπος μεταδίδει ἀντικειμενικῶς τὰς εἰδήσεις ἐκ Κύπρου καὶ σχολιάζει εὐμενέστατα τὴν ἐπελθοῦσαν ἐν Ἑλλάδι μεταβολήν.

Χαρακτηριστικῶς ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ Ἀγγλόφωνος ἔφημερίς "GAZETTE", τηροῦσα πρότερον σαφῶς ἀνθελληνικὴν στάσιν, ἐπικρίνει ὀριμῶς τὴν Τουρκικὴν στάσιν καὶ θέτει ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν εἰλικρινεῖαν τοῦ Ἐτζεβίτ ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῆς ἀνακοινῆς καὶ τὰς πραγματικὰς προθέσεις αὐτοῦ.

Περαιτέρω ἐπισημαίνει τοὺς διαγραφομένους κινδύνους διὰ τὸ ΝΑΤΟ ἐκ τῶν Τουρκικῶν παραβιάσεων, αἵτινες προκαλοῦν δυσκρέσκειαν καὶ εἰς τοὺς ἑτέρους τῆς "ΕΟΚ" δι' οὓς, προσθέτει ἡ ἔφημερίς, μία ἀνισορροπία εἰς τὴν νῆσον πρὸς ὄφελος τῆς Τουρκίας θὰ ἦτο ἀπαρόδεκτος. (B/2).

(γ) Τὴν 28/7/74 ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν τοῦ Καναδοῦ Χαλσθήντ ἐπληροφόρησε τὸν ἐν Ὀττάβα Ἑλληνα Πρέσβυν ὅτι ἀπὸ Καναδικῆς πλευρᾶς ἐγένοντο ἐντονώτατα διαβήματα, τόσον ἐν Ὀττάβα ὅσον καὶ ἐν Ἀγκύρᾳ, δι' ὧν ἐφιστᾶται ἡ προσοχή τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν εὐθυνῶν τῆς ἐκ τῶν συνεχῶν παραβιάσεων τῆς συμφωνίας καταπαύσεως τοῦ πυρός καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει ὑπατροπῆς ἐδόθησαν ὁδηγίαι εἰς τὴν Καναδικὴν ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ ΟΗΕ νὰ τηρήσῃ τὴν δέουσαν στάσιν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Καναδὸς Ὑφυπουργὸς ἐτόνισεν ὅτι ὁ Καναδοῦς ἐδοκίμασε ζωηρὰν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐν Ἑλλάδι μεταβολήν καὶ ὅτι ἡ στάσις τῆς παρούσης Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς Κυπριακῆς κρίσεως κατανοεῖται καὶ ἐκτιμᾶται ἰδιαίτερος ὑπὸ τῆς Καναδικῆς Κυβερνήσεως. (B/2)

- 8 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Από της Τουρκικής αποβάσεως εις Κύπρον και έντευθεν ή Καναδική Κυβέρνησις, ήτις μέχρι τότε υπήρξε φιλο-τουρκική και σφωώς πολέμιος πρός τήν ύφισταμένην έν Έλλάδι πολιτικήν κατάστασιν, έπηρεασθεΐσα προφανώς έκ της έπελθεύσης μεταβολής έν Έλλάδι και διαπιστώσασα, μέσω του εις Κύπρον Καναδικού άποσπάσματος της "UNFICYP" τήν Τουρκικήν παρασπονδίαν και άνειλικρίνειαν, μετεστράφη ύπέρ της Έλλάδος.

Ός προκύπτει έκ των άνωτέρω δηλώσεων των Καναδών άρμο-δίων ή Καναδική Κυβέρνησις υΐθετέησε πλήρως τήν άκολου-θουμένην ύπό της Έλληνικής Κυβερνήσεως στάσιν έναντι της Κυπριακής κρίσεως.

(3) ΙΤΑΛΙΑ

Τήν 27/7/74 έκπρόσωπος του Ύπουργείου Έξωτερικών της Ίταλίας εις συνομιλίαν μετά του έν Ρώμη Έλληνος Πρέσβευς άνέφερεν ότι είναι εύτυχής διάτι αι άπόψεις των δύο χωρών ταυτίζονται άπολύτως, προσθέσας ότι :

(α) Η Ίταλία θεωρεί ίδίαιτέρως σπουδαΐον και έπειγόν όπως ρυθμισθῆ κατά τήν συντομώτερον δυνατόν χρόνον τό στρατιωτικόν θέμα πρό της άντιμετωπίσεως του πολιτικού τριούτου.

(β) Η Ίταλία ένδιαφέρεται διά τήν άποκατάστασιν της Συνταγματικής τάξεως, ώς ήτο αύτη τήν 15/7/74, συμφώνως πρός τήν άπόφασιν της Εύρωπαϊκής Οικονο-μικής Κοινότητος (ΕΟΚ).

Έξ άλλου έγνώσθη ότι ό Ύπουργός Έξωτερικών της ΕΣΣΔ Γκρομύκο κατά τήν συνάντησιν του (26/7/74) μετά του Ίταλου συναδέλφου του Μόρο, προσεπάθησε να πρίση τοϋτον όπως ή Ίταλική Κυβέρνησις προβῆ εις δήλωσιν ύπέρ της άναγνώρισεως του Μακαρίου ως νομίμου Προέδρου αύτης, πλην όμως ό Ίταλος Ύπουργός Έξωτερικών άπέφυγε να πρίση τοϋτο έπιμεΐνας ότι δεν ύφίσταται θέμα προσώπων όπερ έν τελευταία άνκλύσει άποτελεΐ έσωτερικήν ύπόθεσιν του Κυπριακού λαού. (8/3)

.. // ..

- 9 -

Σ χ ό λ ι ο ν

Αί άνωτέρω δηλώσεις τών 'Ιταλών εκπροσώπων θεωρούνται επικοινωνητικά δεδομένου ότι αὐται ἀναφέρονται εἰς τήν ἀποκατάστασιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως καί ἐνισχύουσι τὰς θέσεις τῆς 'Ελληνικῆς Πλευρᾶς.

(4) ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

Τήν 27/7/74 ὁ Ἀναπληρωτής Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν ΜΟΥΣΩΒ εἰς συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἐν Βελιγρὰδῶν Πρέσβους τῆς Ἑλλάδος ἀνέφερεν ὅτι εὐθύς ἀμέσως ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς παρουσίας Κυπριακῆς κρίσεως ἡ Γ/βικὴ θέσις καί αἱ προσπάθειαι αὐτῆς ἐστράφησαν πρὸς τήν κατεύθυνσιν τῆς διατηρήσεως καί προασπίσεως τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος, ἀνεξαρτησίας, κυριαρχοῦ καί συνταγματικῆς τάξεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Ἐν συνεχείᾳ προσέθεσεν ὅτι τὰ ὡς ἔνω μετεβιβάσθησαν εἰς τήν Τουρκικὴν Ὑπουργίον τῶν Ἐξωτερικῶν Γκιουνές. Περαιτέρω ὑπεγράμμισεν ὁ Γ/βος Ὑπουργός ὅτι τήν στιγμὴν ταύτην τὰ πράγματα ἐμφανίζονται διαφορετικά, μνημονεύσας τὰς δυσχερείας τῆς Διασκέψεως τῆς Γενεύης, τὰς συνεχιζόμενας κινήσεις τῶν Τουρκικῶν Δυνάμεων ἐν Κύπρῳ κατὰ καί τὰς ἀνησυχαστικὰς δηλώσεις τοῦ Προέδρου Κληρίδη.

Ὁ Γ/βος Ὑπουργός συνέχισεν ὅτι ἐκεῖνο ποῦ προέχει εἶναι ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τῆς ἐκχειρίσεως, προσθέσας ὅτι δεόν νά ἐφαρμοσθῇ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ασφαλείας ἐν τῷ συνόλῳ, ἐπαναλαμβάνων τήν ἀποκατάστασιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως ἐν τῇ Κύπρῳ.

Ἐν κατακλείδι ὁ Γ/βος ἐπίσημος ἀνέφερεν ὅτι αἱ ἀπόψεις τῆς Γ/βικῆς Κυβερνήσεως συμφωνοῦν μέ τὰς τοιαύτας τῆς Ἑλλάδος. (B/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Παρατηρεῖται μεταστροφή τῆς στάσεως τῆς Γ/βικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν θέσεων τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς.

Τοῦτο προφανῶς ὀφείλεται εἰς τήν ὑφισταμένην νῦν ἠύξημένην στρατιωτικὴν παρουσίαν ἐν Κύπρῳ τῶν Τούρκων καί τὰς διαφανέσας Τουρκικὰς ἐπεκτατικὰς προθέσεις ἐν τῇ

.. // ..

- 10 -

νήσῳ γεγονός τὸ ὁποῖον ἀνατρέπει τὸ ὑφιστάμενον πρὸ
τῆς 15/7/74 STATUS QUO διὰ τοῦ ὁποῖου ἐξησφαλίζετο ἡ
ἀδέσμευτος πολιτική τῆς Κύπρου καὶ ἡ μὴ ἐμπλοκή τοῦ
NATO εἰς τὰ Κυπριακὰν.

Ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ ἐν Ἑλλάδι πολιτική ἀλλαγὴ ἐπηρέασεν
εὐνοϊκῶς τὴν θέσιν τῆς Γ/βίρας θεωρούσης ταύτην ὡς
κατοχυρώνουσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν πολιτικὴν τῆς νήσου.

